

En jättekort introduktion till Unix

Magnus Rosell

Sammanfattning

Det här är en snabbt ihopskriven mycket kort introduktion för att komma igång och använda Unix i tilda-kursen. Gör man vad som står här i tur och ordning lär man sig det som man verkligen behöver kunna.

1 Terminalen

Man kan göra allt i Unix från terminalfönstret. Normalt skaffar man sig ett terminalfönster genom att högerklicka, välja “Tools” och “Terminal”.

I terminalfönstret kan man skriva ett *kommando* på en rad i taget där markören står. Efter varje rad trycker man “enter”. Då utför datorn kommandot.

Till vänster om markören står datorns namn, följt av *sökvägen* till katalogen/mappen man befinner sig i. Tilde-tecknet (~) markerar din hemkatalog. Hela detta som står till vänster om markören kallas för *prompten*.

```
datorn:~>
```

Istället för “datorn” står namnet på den dator du sitter vid.

1.1 Några kommandon

I detta avsnitt förklaras några enkla kommandon. Om man gör dem i följd får man klart för sig hur det funkar.

Skapa en ny katalog (make directory - mkdir) “blandat” i din hemkatalog:

```
datorn:~>mkdir blandat
datorn:~>
```

Terminalen svarar bara med samma sak som innan.

Kolla vilka filer och kataloger som finns (list - ls):

```
datorn:~>ls
```

Nu skrivs alla filer och kataloger som ligger i din hemkatalog ut i terminalfönstret. Du bör kunna se “blandat” bland dem.

Byt katalog (change directory - cd):

```
datorn:~>cd blandat
rungner:~/blandat>
```

Terminalen visar nu i prompten att du befinner dig i “blandat”-katalogen som ligger i din hemkatalog (~).

Gå uppåt i katalogstrukturen:

```
rungner:~/blandat>cd ..
datorn:~>
```

“..” betyder katalogen ovanför i strukturen.

2 emacs

emacs är ett textredigeringsprogram. Det funkar alltså på i princip samma sätt som tex MS Word. Man kan starta emacs från terminalfönstret så här:

```
datorn:~>emacs &
```

I fönstret som kommer upp kan man börja skriva vad man vill. Skriv något kul! Spara sedan ditt alster genom att välja det “Save Buffer As” under menyn “File”. Nu dyker en textrad upp längst ned i emacs-fönstret där det står “Write file:” följt av en sökväg. Här kan man skriva in vägen till katalogen man vill spara filen i följt av filnamnet. Kataloger och filer separeras av “/” precis som i terminalen. Till exempel kan du skriva så här (om du gjort en katalog “blandat” enligt ovan):

```
~/blandat/minfil.txt
```

Stäng ner emacs. I terminalfönstret: gå ned i “blandat”-katalogen och kontrollera att “minfil.txt” finns där. Du öppnar den enkelt igen så här:

```
datorn:~/blandat>emacs minfil.txt &
```

3 Mer Unix

Några till kommandon:

- rm - remove, ta bort en fil, exempel:

```
datorn:~/blandat>rm minfil.txt
```

- rmdir - remove directory, ta bort en katalog, exempel:

```
datorn:~>rmdir blandat
```

Obs att katalogen måste var tom.

- cp - copy, kopiera en fil. Efter “cp” måste man skriva två saker: en fil man vill kopiera och vad kopian ska heta. Båda kan innehålla sökvägar. Ett exempel:

```
datorn:~>cp blandat/minfil.txt kopiaavminfil.txt
```

kopierat filen “minfil.txt” i katalogen “blandat” till den katalog man befinner i sig i och ger kopian namnet “kopiaavminfil.txt”.

4 Python

Skapa en bra katalogstruktur som du spar dina labbar i. Gör tex en katalog "tilda06" som du sedan skapar underkataloger i, tex "lab1", "lab2" osv. Alla python program ska ha *extension* ".py", tex "kortkonst.py".

Man kör ett pythonprogram så här:

```
datorn:~/tilda06/lab2/>python kortkonst.py
```

Det gäller att befinna sig i rätt katalog.